

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 listopada 2019 r.

ZP-KNPS.431.1.44.2019.EJ

Pani
Małgorzata Skorupska
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Smolniku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 9-10 września 2019 r. na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 409 z dnia 9 sierpnia 2019 r. zespół kontrolerów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Elżbieta Jakubowska inspektor wojewódzki, przewodnicząca kontroli oraz Anna Łata, inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę doraźną w Środowiskowym Domu Samopomocy w Smolniku 22, 59-820 Leśna. Tematem kontroli była ocena realizacji standardu usług w odniesieniu do indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego uczestników oraz dokumentacji indywidualnej i zbiorczej. Ww. zagadnienia oceniono w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586 ze zm., zwanego dalej „rozporządzeniem”). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli.

W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację ww. zadań była Pani Małgorzata Skorupska – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Smolniku zwanego dalej „Domem” lub „Jednostką”.

Kontrolę doraźną przeprowadzono w związku z informacją o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu Jednostki tj. dopisywania nieobecnych uczestników Domu w celu zwiększenia frekwencji oraz niezapewnienia odpowiedniej organizacji zajęć w Jednostce.

Działalność Jednostki w okresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Kierownika w dniu 15 października 2019 roku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Smolniku, prowadzony jest przez Powiat Lubański. Funkcjonowanie Jednostki określają Statut, Regulamin Organizacyjny, program działalności Domu oraz plan pracy opracowany na każdy rok.

Dom wsparcia dziennego przeznaczony jest dla 40 osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) z powiatu lubańskiego. W dniu kontroli skierowanych do Domu było 25 osób. Wpisów w ewidencji uczestników dokonywano chronologicznie według dat przyjęcia podopiecznych. Dotychczas z usług Jednostki skorzystało 35 osób.

Stan zatrudnienia w zespole wspierająco-aktywizującym wynosił 4 etaty. Przy 25 osobach zakwalifikowanych jako uczestnicy typu A, co jest zgodne z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. Usługi psychologiczne świadczone były dwa razy w tygodniu przez osobę prowadzącą w ramach działalności gospodarczej Prywatny Gabinet Psychologiczny.

Na podstawie dokumentacji wybranych losowo uczestników stwierdzono, że Zespół wspierająco – aktywizujący zwany dalej „Zespołem” dla każdego uczestnika sporządzał w porozumieniu z nim indywidualny plan wspierająco-aktywizujący oraz dokonywał co najmniej raz na 6 miesięcy oceny osiągniętych rezultatów, co określa § 2 pkt 1 oraz § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Plany są zindywidualizowane i skonkretyzowane oraz odnoszą się do potrzeb uczestnika i jego możliwości, a także zakresu i rodzaju świadczonych usług w Jednostce. Stwierdzono, że osobom kontynuującym swój pobyt w Jednostce plany sporządzano po dniu wydania decyzji kierującej, oraz w jednym przypadku plan sporządzono bez okresu obowiązywania. Ponadto stwierdzono, że osoby skierowane do Jednostki po raz pierwszy na okres pobytu do 3 miesięcy były objęte indywidualnym planem wsparcia. Powyższe jest niezgodne z § 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia, który określa, że przed skierowaniem osoby do Domu na czas określony Zespół dokonuje oceny zgodnie z § 7 ust. 6 rozporządzenia i po przygotowaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego, osoba kierowana jest do Domu na czas określony, niezbędny do realizacji ww. planu.

Zgodnie z art. 51 a ust. 2 ustawy Jednostka świadczyła usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego. Zakres usług obejmował standard określony w § 14 rozporządzenia. Nie mniej w odniesieniu do pkt 8 ww. przepisu stwierdzono, że w uruchomionej przez Jednostkę

pracowni aktywności fizycznej, wyposażonej m.in. w UGOL wraz z osprzętem, rowerki treningowe, łóżko rehabilitacyjne, w tym do masażu, codziennie w ramach terapii ruchem odbywały się trwające do 15 minut zajęcia gimnastyczne prowadzone przez pracownika socjalnego/terapeutę. Realizacja ww. przepisu wskazuje na umożliwienie uczestnikom usprawniania ruchowego z opracowaniem różnych metod terapeutycznych, diagnozujących i dopasowujących możliwe terapie do potrzeb uczestników, w tym kinezyterapii. Nadmieniam również, że dotychczas Jednostka uniemożliwia organizowanie zajęć z wykorzystaniem ww. sprzętu. Zapis § 10 ust. 2 rozporządzenia dopuszcza zatrudnienie pracowników realizujących świadczenia zdrowotne, w szczególności rehabilitacyjne (...) jeżeli potrzeby uczestników wskazują na konieczność codziennego świadczenia tych usług.

Jednostka świadczy usługi transportowe wynajętym busem. Stwierdzono, że dowożenie odbywało się w dwóch lub trzech turach w godz. 7¹⁰-8¹⁵ oraz 14⁰⁰-14³⁰. Umowa usługi transportowej każdorazowo podczas przewożenia uczestników zobowiązywała do obecności opiekuna, którego przy dowożeniu codziennie nie potwierdzono. Tym samym stwierdza się brak zastosowania zapisu § 6 ust. 1 rozporządzenia, zobowiązującego Jednostkę do zapewnienia opieki uczestnikom w trakcie dowożenia na zajęcia lub odwożenia po zajęciach.

Jednostka czynna jest od poniedziałku do piątku od godz. 7³⁰ do 15³⁰. Dom zapewniał warunki organizacji zajęć niezgodnie z zapisem § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zajęcia oraz treningi realizowano w oparciu o plan dnia, z którego wynikało, że w godz. od 8³⁰ do 8⁴⁵ odbywa się gimnastyka poranna, w godz. od 9¹⁵ do 11⁰⁰, 11³⁰ do 13⁰⁰ oraz 13³⁰ do 14⁴⁵ trwają zajęcia terapeutyczne. Pozostały czas tj. w godz. od 7³⁰ do 8³⁰ przeznaczony jest na przybycie uczestników do ŚDS, przegląd prasy, oglądanie TV oraz rozmowy indywidualne, w godz. od 8⁴⁵ do 9¹⁵ organizowano spożywanie śniadania przynieszonego z domu przez uczestników, w godz. od 11⁰⁰ do 11³⁰ trwała przerwa kawowa, w godz. od 13⁰⁰ do 13³⁰ spożywano obiad (zupa w ramach cateringu). W rozmowach podopieczni nie potwierdzili godziny zakończenia zajęć, wskazali natomiast godz. 14⁰⁰, przy czym czas uczestniczenia na zajęciach określili w przedziale od 4 do 5 godz. Zapewnili, że samodzielnie dokonują podpisania listy obecności na zajęciach a także w dziennikach zajęć prowadzonych przez terapeutów. Informowali, że zazwyczaj na codziennych zajęciach uczestniczy do 17 osób.

Pracownicy zespołu dokumentowali swoją pracę w dziennikach, zgodnie z wymaganiami określonymi w § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Stwierdzono brak podpisu prowadzącego zajęcia w dzienniku zajęć z zakresu poradnictwa psychologicznego, co jest niezgodne z § 24 ust. 5 rozporządzenia.

Ustalono, że Jednostka spełnia warunki określone w § 18 pkt 1-6 ww. rozporządzenia.

Dom zajmuje kondygnację o powierzchni 416,5 m², co spełnia wymagania metrażu tj. 8 m² na osobę. Pracownie oraz sale terapeutyczne wyposażone były w zależności od swojego przeznaczenia w odpowiedni sprzęt.

W rozmowach uczestnicy informowali, że zajęcia dostosowane są do ich indywidualnych potrzeb, sprawności i możliwości. Wskazywali, że są dla nich ciekawe „urozmaicone” i chętnie biorą w nich udział. Wyrazili swoje zadowolenie z pobytu w Jednostce.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. Osoby kontynuujące pobyt w Jednostce przed skierowaniem do Domu nie miały przygotowanego indywidualnego planu wspierająco-aktywizującego. W jednym przypadku brakowało okresu obowiązywania planu.
2. Osoby skierowane do Jednostki po raz pierwszy na okres pobytu do 3 miesięcy były objęte indywidualnym planem wsparcia.
3. W trakcie dowożenia uczestników Jednostka nie zawsze zapewniała im opiekę.
4. Zajęcia z uczestnikami odbywały się od 4 do 5 godzin dziennie.
5. Przeprowadzone zajęcia wspierająco-aktywizujące z zakresu poradnictwa psychologicznego nie były potwierdzone podpisem przez osobę prowadzącą w dzienniku.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1.

Należy przed skierowaniem osób kontynuujących swój pobyt w Jednostce przygotowywać indywidualny plan wspierająco-aktywizujący oraz ustalać okres obowiązywania planu.

Podstawa prawna: § 7 ust. 6-7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238 poz. 1586 ze zm.). .

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.2.

Indywidualny plan wspierająco-aktywizujący osobom nowo przyjętym skierowanym do Domu na okres nie dłuższy niż 3 miesiące przygotowywać po ww. okresie, po dokonaniu oceny możliwości zaproponowania ww. planu.

Podstawa prawna: § 7 ust.7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238 poz. 1586 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.3.

Codziennie zapewnić opiekę uczestnikom w trakcie ich dowożenia na zajęcia.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238 poz. 1586 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.4.

Zapewnić organizację zajęć z uczestnikami co najmniej przez 6 godzin dziennie.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238 poz. 1586 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.5.

Potwierdzać w dzienniku podpisem realizację zajęć wspierająco-aktywizujących przez osobę przeprowadzającą.

Podstawa prawna: § 24 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238 poz. 1586 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilia
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej